

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Gedakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 156-66, 177-77 i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66. Tel. noene: 144-44 i 177-77. Nr konta P. K. O. 693.499.

Oś Berlin-Rzym-... Bukareszt

Dziś rozpoczyna się w Budapeszcie konferencja państw sygnatariuszy protokołów rzymskich

WIEDEN, 9. I. (PAT). Dziś o godz. 17-ej odjechał do Budapesztu na zaczynającą się jutro konferencję państw sygnatariuszy protokołów rzymskich kanclerz Schuschnigg.

W związku z rozpoczynającą się konferencją w Budapeszcie, austriackie koła rządowe zachowują jaknajdalej idącą rezerwę w swoich oświadczeniach wobec prasy. Tym niemniej z ostrożnych wynurzeń kół rządowych wyczuć można, że do zaczynającej się w poniedziałek konferencji przywiązują tu ogromną wagę.

Nie omawiając obfitego zapewne tym razem programu obrad natury zarówno gospodarczej jak i politycznej, w kołach rządowych wskazują, że dwa

momenty będą miały specjalnie ważne znaczenie dla obrad, a mianowicie coraz bardziej krępująca współpraca państw ośi Berlin — Rzym i rozszerzenie się jej promienia działania oraz ostatnie wydarzenia polityczne w Rumunii, które mogą poważnie zmienić stosunek Małej Ententy do państw protokołów rzymskich i w dalszej konsekwencji zmienić układ sił i wpływów wielkich mocarstw na terenie Europy wschodniej i południowo-wschodniej.

Z dalszych wynurzeń urzędowych wynika, że jednym z najważniejszych wysiłków kanclerza austriackiego jak i zapewne jego węgierskiego kolegi będzie walka o dalszą niezależność i suwerenność polityki zagranicznej.

BUDAPESZT, 9. I. (PAT). — Dziś o godz. 21.10 przybyli tu specjalnym pociągami z Wiednia kanclerz Schuschnigg, podsekretarz stanu Schmidt.

Na dworcu wschodnim powitali przybyłych premier Daranyi, który dziś popołudniu powrócił z urlopu wypoczynkowego, spędzonego w Austrii, minister Kanya i pozostali członkowie rządu, przedstawiciele armii, miasta oraz poseł austriacki w Budapeszcie z członkami poselstwa.

Tłumy ludności, zebrane w okolicy dworca, zgotowały austriackim mężom stanu gorące owoacje, wznosząc okrzyki na cześć kanclerza Schuschnigga.

O godz. 22.40 odbyło się na bogato przystrojonym dworcu

południowym uroczyste powitanie ministra Ciano, w którym wzięli udział członkowie rządu węgierskiego. Licznie zebrana przed dworcem ludność wznosiła gromkie okrzyki na cześć Mussoliniego i ministra Ciano.

BUDAPESZT, 9. I. (PAT). — Po przybyciu na granicę węgierską, włoski minister spraw zagranicznych hr. Ciano oświadczył przedstawicielowi węgierskiego biura korespondencyjnego:

„Przybywam zawsze na Węgry ożywiony najlepszymi uczuciami. Punkt widzenia Włoch na zagadnienie węgierskie jest powszechnie znany. Włochy nie odstąpią od niego ani na jotę. Naród włoski z całym sercem odnosi się do narodu węgierskiego i myśli zawsze o Węgrzech z uczuciem wielkiej sympatii“.

go i myśli zawsze o Węgrzech z uczuciem wielkiej sympatii“.

BUDAPESZT, 9. I. (PAT). — Cała prasa zamieszcza z okazji przybycia austriackich i włoskich mężów stanu artykuły powitalne, wskazując na twórczość i celowość współpracy państw zrzeszonych w protokołach rzymskich oraz na bezpodstawność rozszerzanych pogłosków, jakoby Włochy, zajęte na morzu Śródziemnym, nie poświęcały należytego zainteresowania paktowi rzymskiemu.

Obecnej konferencji przypisują dzienniki, ze względu na ostatnie wydarzenia polityczne, szczególnie doniosłą wagę, nie przewidując jednak, aby dojsz do podpisania jakiegokolwiek nowej umowy.

Powstańcy przyznają się do porażki

Pod zajęciem przez rządowców Teruelem toczą się zacięte boje

BARCELONA, 9. I. (PAT). — Ministerstwo obrony komunikuje urzędowo, że zacięte walki toczyły się dalej na odcinku Teruelu przed zajętymi wczoraj pozycjami w pobliżu Muela i wzgórze 1072.

Nieprzyjacielowi nie udało się posunąć naprzód. Na odcinku Geladasatak przeciw wnika z ości miasta, będącej w rękach powstańców“.

POWSTAŃCY WYCOFUJĄ SIĘ.

SALAMANKA, 9. I. (PAT). — Komunikat głównej kwatery powstańczej głosi, że na odcinku Teruelu toczyły się dalsze walki. Ataki przeciwnika na nasze pozycje, położone na południe od Muela zostały odparte z wielkimi dla atakujących stratami. Walki wewnątrz miasta, zniszczenie kilku budynków oraz utrata gmachu, w którym znajdowało się dowództwo jednego

z odcinków skłoniły nas do wycofania z jednego z odcinków oporu garnizonu, złożonego z 500 ludzi.

Drugi ośrodek oporu, który od kilku dni był zupełnie izolowany i pozbawiony żywności i wody, padł po bohaterskiej walce, prowadzonej do ostateczności.

„ZAGADNIENIE TERUELU ZOSTAŁO OSTATECZNIE ROZWIĄZANE“.

BARCELONA, 9. I. (PAT). — Minister obrony Prieto potwierdził wobec dziennikarzy wiadomość o poddaniu się obrońców klasztoru Santanclara, oświad-

czając, że „zagadnienie Teruelu zostało w ten sposób ostatecznie rozwiązane“.

Do niewoli dostali się pułkownik Barrat, podpułk. Rey d'Hancourt i biskup Teruelu.

NOWA FAZA WOJNY.

SARAGOSSA, 9. I. (PAT). — Radiostacje powstańcze komunikują:

Wojska rządowe starają się powstrzymać napór oddziałów powstańczych na obu skrzydłach frontu Teruelu. Dowództwo tych wojsk, zaniepokojone posuwaniem się kolumny południowej, która przekroczyła

wioskę Willastar, podjęło w ciągu dnia szereg silnych ataków na pozycje, zajęte przez powstańców na południe od La Muela.

Wszystkie te ataki załamały się.

Według zeznań jeńców, nieprzyjaciel zaangażował w tej operacji około 10 batalionów. Nieprzyjaciel był czynny również na skrajnym lewym skrzydle, gdzie artyleria bombardowała bez przerwy pozycje, zajęte wczoraj przez powstańców na La Cota.

Od trzech dni walki koncentrują się przeważnie na skrzydłach, gdzie wojska powstańcze zajęły przedwczoraj ważne pozycje, zagrażając centrum przeciwnika.

Dowództwo rządowe, które skoncentrowało wszystkie swe wysiłki w centrum, stara się wszystkimi sposobami uniemożliwić dalsze posuwanie się powstańców na skrzydłach, które mogłyby odciąć oddziały rządowe od ich bazy.

Wszystko pozwala przypuszczać, że rozpoczęła się nowa faza bitwy pod Teruelem, polegająca na wojnie manewrowej, w której sztaby obu stron będą miały sposobność wykazać swych zdolności.

Tak wyglądają przedmięcia Teruelu po ostatnich zaciętych bojach

Gen. Skwarczyński w stanie nieczynnym

WARSZAWA, 9. I. (PAT). — Jak się dowiadujemy, generał Stanisław Skwarczyński, dowódca cywili, przeszedł w stan nieczynny.

Konfiskata organa kurii

BERLIN, 9. I. (PAT). — Ostatni numer organu berlińskiej kurii biskupiej „Katholisches Kirchenblatt“ został skonfiskowany.

Marysa Hilsz

znakomita lotniczka francuska, lecąc z Indochin do Paryża, musiała przymusowo lądować w Persji i przez dwie doby nie być od niej żadnej wiadomości, co wywołało w kołach lotniczych poważny niepokój o jej los.

Znow śmiert 2 górników

Katastrofa w podziemiach kopalni „Rymer”

RYBNIK, 9 I. (PAT). W podziemiach kopalni „Rymer” w Niedoczytach powiatu rybnickiego, wydarzyła się wczoraj wieczorem katastrofa górnicza. Zwałami węgla zasypani zostali trzej górnicy.

W wyniku energicznej akcji ratunkowej około północy odkopano jednego z nich, który szczególnym zbiegiem okoliczności nie doznał żadnego szwanku. Koło godz. 4-ej nad ranem natrafiono na zwłoki pozostałych dwóch górników, którzy ponieśli śmierć wskutek przywalenia wielkimi zwałami węgla.

Adwokat zakopiański ofiarą lawiny

Otto Wachs znalazł śmierć w olbrzymiej zaspie śnieżnej

ZAKOPANE, 9 I. (PAT). — W dniu dzisiejszym około godz. 11-ej przed południem grupa narciarzy przechodziła z Kalańcówki Suchym Żlebem na Wótki. W pewnym miejscu za grupą ta oberwała się lawina, która porwała pozostającego na końcu miejscowego adwokata Otto Wachsa.

Znajdujący się w pobliżu narciarze w liczbie kilkudziesięciu podjęli od razu akcję ratowniczą, a jednocześnie zawiadomili o katastrofie tatrzańskie ochotnicze pogotowie ratunkowe, które przybyło na miejsce wypadku o godz. 12,40.

W cztery minuty po rozpoczęciu akcji przez pogotowie ratunkowe pod kierownictwem Józefa Oppenheima, wydobyto z pod warstwy 20-metrowej nie dającego już znaku życia Wachsa. Mimo trzygodzinnych zabiegów lekarskich, nie udało

Podwójna katastrofa Tragedia w Grenoble

GRENOBLE, 9 I. (PAT). — Przy wyjeździe z miasta samochód osobowy zderzył się z motocyklem, którego dwaj pasażerowie odnieśli poważne rany. Na miejscu wypadku zebrał się tłum, w który niespodziewanie wjechał z wielką szybkością samochód, prowadzony przez pijanego kierowcę. Dziesięć osób odniosło ciężkie rany.

Sztuczny optymizm w Rumunii

Minister finansów zapewnia, że prawa własności nie będą gwałcone

BUKARESZT, 9 I. (Tel. wł.). Ostatnie posunięcia rządu Gogi, zarówno w dziedzinie polityki wewnętrznej, jak i finansowej Rumunii, wywołały w Europie duże poruszenie i pociągnęły za sobą w konsekwencji podważenie zaufania.

Rząd rumuński, stojąc w obliczu poważnych komplikacji, wywołanych tą właśnie utratą zaufania zagranicą, przedsięwziął szeroko zakrojoną akcję, mającą na celu uspokojenie opinii publicznej poza granicami Rumunii i wewnątrz kraju.

W ramach tej akcji odbywają się odczyty radiowe, poświę-

cone omówieniu dalszej polityki rządu, utrzymane w tonie jak najbardziej optymistycznym. Optymizmem zarazić mają również opinię publiczną artykuły organów rządowych.

Jak dotąd, akcja ta nie przyniosła spodziewanych rezultatów, a nawet minister finansów w swej ostatniej mowie przez radio, przyznaje, że zaobserwowano „nieuzasadnioną nerwowość”.

BUKARESZT, 9 I. (PAT). — Minister finansów Eugene Savu, przemawiając wczoraj przez radio podkreślił:

1) konieczność utrzymania

równowagi budżetowej przez ponowne zbadanie zdolności płatniczych podatników, przez energiczną walkę przeciwko uchylaniu się od opłat skarbowych oraz przez ścisły nadzór nad wydatkami,

2) waluta narodowa będzie chroniona dzięki równowadze budżetu, przez dodatni bilans handlowy, który można będzie osiągnąć w drodze ścisłego nadzoru nad wymianą z zagranicą, przez pokrycie kruszcowe obrotu banknotów oraz przez ustalenie wzajemnej zależności pomiędzy walutą, a cenami wewnątrz i na zewnątrz kraju.

Wprowadzenie tych zasad stworzy międzynarodowe zaufanie dla waluty rumuńskiej. Pomimo złośliwych pogłosek rozpowszechnianych przez koła zainteresowane, zaufanie do waluty rumuńskiej nie zostało podważone i waluta ta nadal ma stały kurs na rynkach zagranicznych. Uważamy za niezgodne z naszymi pojęciami wszelkiego rodzaju manipulacje, mogące zmienić obecną wartość naszej waluty.

3) obrona rynku wewnętrznego, zapewniająca spokojny stały rozwój wszystkich bogactw kraju.

Minister zaprzeczył kategorycznie pogłoskom o pożyczkach przymusowych, o blokadzie wkładów, o badaniu zawartości schowków bankowych oraz o zamiarach stemplowania banknotów.

Pogłoski tego rodzaju — mówił minister — są nie tylko niezgodne z prawdą, lecz wywołujące niepokój. W następstwie tego niepokojącego stwierdzenia przed paru dniami nieuzasadnioną nerwowość, która jednakże znikła bez śladu po stwierdzeniu i zpodstawności pogłosek. Rząd jest stanowczym przeciwnikiem wszelkiego rodzaju zarządzeń i operacji sprzecznych z prawem własności.

Naszą główną troską — mówił dalej minister — będzie ochrona bogactw narodowych i zapewnienie normalnego ich rozwoju. Rząd zapewni ochronę wkładów oraz inwestycji, jak również lokaty kapitałów w papierach państwowych i prywatnych, gdyż rozwój kapitałów jest istotnym sprawdzianem bogactwa narodowego.

Co się tyczy kapitałów zagranicznych, to zobowiązania wykonywane będą zgodnie z istniejącymi układami, biorąc pod uwagę możliwości budżetowe i przelewowe. Rząd prowadzić będzie dalsze rokowania, celem poprawy warunków reglamentacji zobowiązań państwa w porozumieniu z wiarygodnymi.

Izba adwokacka chce wykluczyć członków żydów

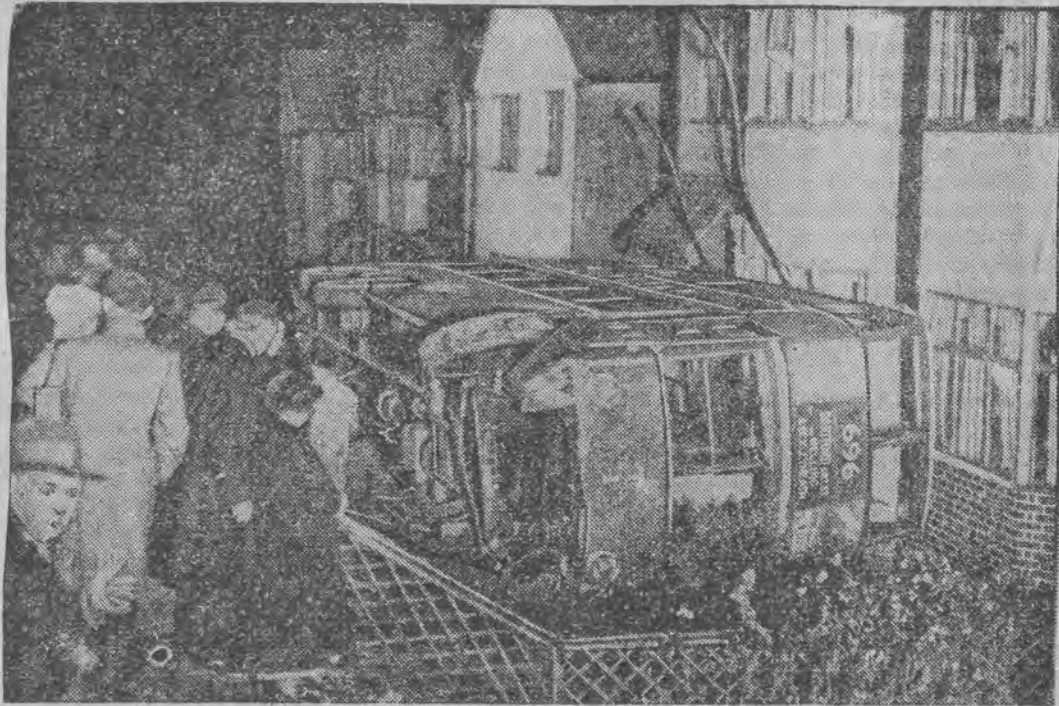
BUKARESZT, 9 I. (PAT). — Czynniki decydujące izby adwokackiej Bukaresztu wysuwają projekt skreślenia wszystkich adwokatów żydów, zapisanych do izby w okresie powojennym.

Również przeprowadzona ma zostać kontrola w szeregach adwokatów, zatrudnionych w instytucjach państwowych i przedsiębiorstwach prywatnych, gdzie żydzi będą zastępieni adwokatami chrześcijańskimi.

Turcja nie zamyka granic dla uchodźców z Rumunii

STAMBUŁ, 9 I. W związku z antysemickim kursem rządu Gogi niektóre pisma tureckie wystąpiły z żądaniem zamknięcia granic dla ewentualnych emigrantów żydowskich z Rumunii. Z kół miarodajnych informują jednak, że sprawą tą nie zajmie się ani rząd ani parlament (zgromadzenie narodowe), gdyż w myśl obowiązujących przepisów obywatele rumuńscy nie mogą bawić w Turcji ponad 2 miesiące, zaś przepis ten jest wystarczający dla zapobieżenia imigracji do Turcji.

Jeden z autobusów londyńskich

wyśliznął się na jezdni i przez barierę stoczył się na niżej położoną ulicę do ogródka przed domem, przy czym 24 pasażerów odniosło poważne rany.

Ratowniczy patrol wysokogórski

poszukuje gorączkowo turystów, których zasypała lawina w górach Austrii

EUROPA CENY ZNIŻONE!
WSZYSTKIE MIEJSCA 80 gr.
Królowa Przedmieścia
 Najweselsza komedia polska

Zimnych mieszkań niema! gdy DRZWI i OKNA

są uszczelnione specjalnym filcem (włącznie posiadanym) A. FRYDENZONA. Ceny obecnie niższe!

Dzwonić **173-57.**

W soboty telefon: 222-72.

Wisła wygrywa drużynowy konkurs skoków na Krokwi

Na dużej skoczni narciarskiej na Krokwi zorganizowany został wczoraj konkurs skoków drużynowych. Warunki na skoczni na skutek bardzo silnego wiatru były niezwykle trudne, co odbiło się w rezultacie na długościach skoków. Mimo to publiczność zebrało się około 2000 osób.

W wyniku klasyfikacji pierwsze miejsce zajęła drużyna Wisły 1 w składzie Kolesar, Bochenek i Wnuk. Indywidualnie pierwsze miejsce zajął Bochenek (Wisła), długość skoków 57 i 53 mtr. Marusarz Stanisław nie brał udziału.

FIN MATTI HORI zdobył mistrzostwo akademickie Polski w narciarstwie, które rozegrane zostało w Krynicy w konkurencji lotyszów, austriaków, finów i polaków.

Kraków remisuje z Budapesztem 1:1

W Krakowie rozegrano między-miastowy mecz hokejowy Kraków — Budapeszt. Pod nazwą Budapesztu wystąpiła drużyna FTC, wracająca z turnieju w Krynicy. Mecz zakończył się wynikiem remisowym 1:1 (1:0, 0:1, 0:0). Gra była zażarta. W I-ej tercji węgry zdobyli prowadzenie, jednak w II-ej Kraków wyrównał przez Wołkowskiego.

Ryga bije Wilno 2:0

W dniu wczorajszym reprezentacja hokejowa Łotwy rozegrała w Wilnie jako reprezentacja Rygi mecz hokejowy z reprezentacją Wilna. Mecz zakończył się zwycięstwem Rygi w stosunku 2:0 (0:0, 0:0, 2:0).

Łotysze zdobyli dwie bramki przez Peterweski. W reprezentacji Wilna wyróżnili się Wiro-Kiro i Staniszewski. Widzów 2 tysiące.

HKS mistrzem okręgu w siatkówce

W siatkówce żeńskiej tytuł mistrza zdobyła już definitywnie drużyna HKS-u przed LKS-em, KPZ-jeńczone i IKP.

W rozgrywkach siatkówki męskiej zapewnione mistrzostwo posiada HKS, który nie poniósł porażki.

Obwieszczenie o licytacji

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 25.VI. 32 r. o postępowaniu Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580) 2 Urząd Skarbowy w Łodzi podaje do ogólnej wiadomości, że dnia 11 stycznia 1938 r. w godzinach od 10 - 16 w pierwszym terminie odbędzie się sprzedaż z licytacji na pokrycie zaległych składek na rzecz Ubezpieczalni Społecznej w Łodzi następujących ruchomości:

- w firmie Wielgowski Szmul, Plac Wolności 3 — konfekcja i meble oszac. na Zł. 5020.—
- Chimowicz Sara 5 — 100 garniturów męskich oszac. na Zł. 1050.—
- Hotel Polski, Piotrkowska 3 — fortepian i maszyna do szycia oszac. na Zł. 700.—

Zajęte przedmioty można oglądać w dniu 11. I. 1938 r. w godzinach od 10—16 w lokalach zobowiązanych.

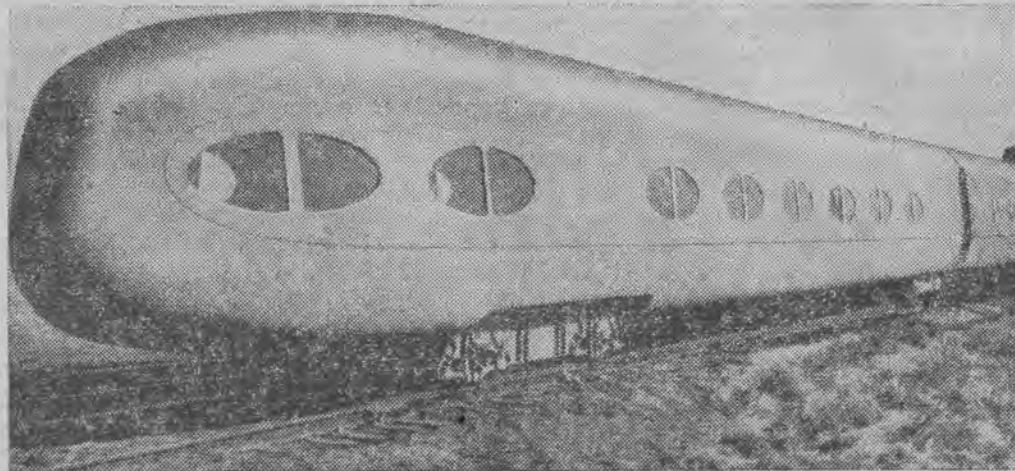
za Naczelnika Urzędu TYMOWSKI

Młody nurek amerykański

ustanowił nowy rekord światowy, opuszczając się do głębokości 130 metrów na dno jeziora Michigan

Aerodynamiczne pociągi

wprowadzono ostatnio na liniach kolejowych w Kalifornii

Dr. E. Gutman

powrócił
Al. Kościuszki 8
tel. 173-00

Dr. BRAUN

ul. Cegielniana 4
Telefon 100-57.
spec. chor. skórnych,
wenerycznych i seksualnych
przyjm. od 8—11 i od 4—9 wiecz.
w niedziele i święta od 9—1

Hotel de Ville Roma

Po powrocie z Paryża
wznowiła przyjęcia
Piotrkowska 121
Od 2—7 po poł. Tel. 155-55

ZAKOPANE. Pięknie położona willa „Astoria”, droga do Białego. Nowoczesny, komfortowy pensjonat pod zarządem d-owej Goldblatt. Kuchnia wykwintna, na żądanie dietetyczna. Tel. 19-45. W styczniu o 20 proc. taniej. 49—8

Higiena

to zdrowie!

Cyklinowanie, drutowanie i freterowanie posadze, czyszczenie zastaw i okien, sprzątanie biur pokoi, odkurzanie elektroluksem. Reperacje linoleum. Pakowanie okien i drzwi.

J. HUPERT i S-ka

Piotrkowska 44.
tel. 202-14.

OPTYK
SZYMON URBACH
PIOTRKOWSKA 33 2222-3.

Doktor Medycyny
Gustaw Kohn
specjalista
chorób kobiecych i akuszerki
Piłsudskiego 51, tel. 170-03
Przyjmuje 8—10 i 4—8 w.

PROF.
F. HALPERN
Lekcje gry fortepianowej
AL. KOŚCIUSZKI 53

DOKTOR
KLINGER
spec. chor.: WENERYCZNYCH,
SEKSUALNYCH I SKÓRNYCH
(włosów)
Andrzeja 2, tel. 132-28
Przyjmuje od 9—11 rano i od 6—8 w
W niedziele i święta od 10—12

Aby poznać cenne ogłoszeniowe w Polsce...

Droga do celu!

Dokładne informacje ogłoszeniowe o pismach oraz pierwszy spis firm ogłaszających się i osób pracujących w zawodzie ogłoszeniowym: rzeczoznawców i grafików reklamowych, dyrektorów, kierowników i współpracowników działu ogłoszeń w wydawnictwach, właścicieli, dyrektorów i współpracowników fachowych biur ogłoszeń.

Do nabycia w Gebethnera i Wolffa oraz w większych księgarniach. Cena 2 zł.

KATALOG PRASY R.P. 1938

LARUM BIURO OGŁOSZEŃ
WARSZAWA
KRÓLEWSKA 1, TEL. 51872, 61638, 60608

KINO TEATR
METRO
PRZEJAZD 2

Dziś i dni następnych!
ADOLF DYMSZA
w najnowszej komedii polskiej pt.
NIEDORAJDA
Ceny od 54 gr.

KINO TEATR
MIRAZ
11 LISTOPADA 16

Dziś i dni następnych!
DYBUK
W roli Cadyka z Miropola Abram Morewski

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odosłaniem — 10 groszy z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, za granicą — zł. 9.—

Redakcja rękopisów nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miesiąca 60 gr., bez zastrzeżenia miesiąca 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia w dodatku niedzielnym „Rewia” (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej, firm zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatkowo 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.

Redaktor odp. Lucjan Lipiński

Za Wydawnictwo: „Głos Poranny — Jan Urbach i S-ka” Eugeniusz Kronman.

W drukarni własnej Piotrkowska 101.